

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑

ความเป็นไทย

เวลา ๕ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒ การแสดงความเคารพ

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓ การสนทนา

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔ การแต่งกาย

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕ การมีสัมมาคารวะ

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖ ขนบธรรมเนียมประเพณี

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗ ศิลปวัฒนธรรม

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘ ภูมิปัญญาไทย

เวลา ๑ ชั่วโมง

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๙ ความมีวินัยในตนเอง

เวลา ๑ ชั่วโมง

ในการแสดงออกถึงความเป็นไทย

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐ กิจกรรมบูรณาการ ทบสวน

เวลา ๑ ชั่วโมง

และโครงการ

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒

การแสดงความเคารพ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖

เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย

๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแสดงความเคารพเป็นมารยาทไทยที่สำคัญซึ่งเป็นสิ่งยึดเหนี่ยวระหว่างบุคคลทั้งวัยเดียวกันหรือต่างวัยต่างฐานะกันได้เป็นอย่างดี การแสดงความเคารพเป็นการกระทำที่น่าสรรเสริญ ทำให้เกิดความเจริญรุ่งเรืองแก่ผู้ที่รู้จักแสดงความเคารพต่อสถาบันหรือบุคคลต่าง ๆ

การแสดงความเคารพเป็นการแสดงความอ่อนน้อมถ่อมตนซึ่งเป็นเครื่องหมายอย่างหนึ่งของคนไทยในการแสดงออก เพราะไม่มีผู้ใดจะขึ้นชอบบุคคลที่หยาบกระด้าง ไม่เคารพผู้อื่น อนาคต ย่อมย่ำแย่ ดังนั้นเมื่อเราแสดงความเคารพผู้อื่น ผู้อื่นก็จะเคารพตอบเช่นเดียวกัน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทไทย

๑.๑ การแสดงความเคารพ

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. รักความเป็นไทย

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การนำเสนอเกี่ยวกับการแสดงความเคารพด้วยวิธีการต่าง ๆ

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การแสดงความเคารพ ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าใต้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนท่องบทอาขยานค่านิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการหรือร้องเพลงค่านิยม ๑๒ ประการ พร้อม ๆ กัน จากนั้นครูสรุปให้นักเรียนฟังว่า การแสดงความเคารพ เป็นเรื่องของมารยาทและวัฒนธรรมไทย ดังนั้น การรักษาวรรณธรรมไทยถือเป็น ๑ ในค่านิยมหลักของคนไทยข้อ ๕ “รักษาวรรณธรรม ประเพณีอันงดงาม”

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การแสดงความเคารพ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. แล้วสรุปสาระสำคัญลงในสมุด

๖. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม กลุ่มละ ๔-๖ คน ศึกษาเกี่ยวกับการแสดงความสามารถสถานที่ และการแสดงความสามารถบุคคล จากนั้นครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มจับสลากวิธีการนำเสนอผลการศึกษา กลุ่มละ ๑ วิธี ดังนี้

- การนำเสนอด้วยโปรแกรม PowerPoint
- การนำเสนอด้วยการอภิปราย
- การนำเสนอด้วยการแสดงบทบาทสมมติ
- การนำเสนอด้วยการสรุปเป็น Infographic

ให้แต่ละกลุ่มนำเสนอผลงานของกลุ่มตนเอง จากนั้นเปิดโอกาสให้เพื่อนแสดงความคิดเห็นและประเมินผลการนำเสนอ

๗. ครูกล่าวชมเชยนักเรียน รวมทั้งสรุปผลการนำเสนอผลงานของนักเรียนและเนื้อหาเกี่ยวกับการแสดงความสามารถ

๘. ในขณะปฏิบัติการกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูให้นักเรียนช่วยกันรวบรวมพฤติกรรมของคนในชุมชนที่ไม่แสดงความสามารถและผลกระทบที่เกิดขึ้น มาเล่าให้เพื่อนฟังหน้าชั้นเรียน และเสนอแนะว่าจะแก้ปัญหาเหล่านั้นอย่างไร

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติการมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติการกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- การแสดงความสามารถสถานที่ควรทำอย่างไร
- เราสามารถแสดงความสามารถบุคคลได้อย่างไร

ขั้นสรุป

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การแสดงความสามารถ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นแผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพจน์ปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวันและเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. บทอาขยานหรือเพลงคำนิยาม ๑๒ ประการ
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๓

การสนทนา

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย

๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

- มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ
- ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การสนทนาเป็นวิธีสำคัญในการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่นในสังคม ผู้ที่ประสบความสำเร็จในชีวิต มีเพื่อนฝูงมากมาย มีแต่คนนับถือชื่นชม ล้วนเกิดจากการมีศิลปะในการสนทนา โดยการสนทนานั้นจะแตกต่างจากวิธีการพูดอื่น ๆ เช่น การบรรยาย การอภิปราย เนื่องจากการสนทนาเป็นการพูดเพื่อโต้ตอบสองทาง มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นและมุมมองของแต่ละฝ่าย

๔. สาระการเรียนรู้

- มารยาทไทย
- ๑.๒ การสนทนา

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

- ความสามารถในการสื่อสาร
- ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

- ซื่อสัตย์สุจริต
- มีวินัย

๓. รักความเป็นไทย

๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การแสดงบทบาทสมมุติสนทนากันในสถานการณ์ต่าง ๆ
- การทำใบงานเรื่อง การสนทนาทางโทรศัพท์

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง การสนทนา ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูซักถามนักเรียนว่า การสนทนามีความแตกต่างจากการพูดอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ ครูเฉลยคำตอบแล้วกล่าวชมเชยนักเรียน

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนคู่วิเคราะห์เกี่ยวกับการสนทนาของตัวละคร ๒ คู่ คู่หนึ่งเป็นการสนทนาระหว่างฝ่ายดีด้วยกัน อีกคู่หนึ่งเป็นการสนทนาระหว่างฝ่ายร้ายด้วยกัน จากนั้นครูตั้งประเด็นคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบ เช่น

- การสนทนาของตัวละครฝ่ายใดที่เราควรยึดถือปฏิบัติตาม
- หากเราสนทนาแบบตัวละครฝ่ายร้ายจะส่งผลเสียแก่เราอย่างไรบ้าง

๖. ครูสรุปการสนทนาของตัวละครที่เหมาะสมควรยึดเป็นแบบอย่างและตัวละครที่ไม่เหมาะสมไม่ควรยึดเป็นแบบอย่าง

๙. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การสนทนา ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. จากนั้นร่วมกันสรุปสาระสำคัญ

๑๐. ครูให้นักเรียนจับคู่กันออกมาแสดงบทบาทสมมุติสนทนากันในสถานการณ์ต่าง ๆ แล้วให้เพื่อนร่วมกันแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะแนวทางการปรับปรุงแก้ไข

๑๑. ครูกล่าวชมเชยนักเรียน รวมทั้งสรุปผลการนำเสนอและเนื้อหาเกี่ยวกับการสนทนา

๑๒. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๑๓. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๑ เรื่อง การสนทนาทางโทรศัพท์ แล้วร่วมกันเฉลยใบงาน

ขั้นประเมิน

๑๔. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๕. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๗. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ในการสนทนา หากเราเป็นผู้อาวุโสกว่า ควรสนทนากับผู้น้อยอย่างไร
- หากเราเดินผ่านวงสนทนาของเพื่อนในชั้นเรียน แล้วเราบังเอิญได้ยินหัวข้อที่เราสนใจ เราควรทำอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การสนทนา โดยให้นักเรียนสรุปเป็นความเรียง แผน ที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๙. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประพฤติดุติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. วัสดุทัศนเกี่ยวกับการสนทนาของตัวละคร ๒ คู่

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๓. ใบงานที่ ๑ เรื่อง การสนทนาทางโทรศัพท์

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๔

การแต่งกาย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ มารยาทไทย

- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูทักท้วงที่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
- ๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การฝึกหัดความรู้

๒. ผลการเรียนรู้

๑. ๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ
- ๑.๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

การแต่งกายเป็นหนึ่งในปัจจัยสำคัญในชีวิตประจำวันที่จะช่วยเสริมสร้างบุคลิกภาพที่ดีต่อเรา โดยปกติเราจะแต่งกายตามแบบสากลนิยมทั่วไป ส่วนการแต่งกายแบบพระราชทานในปัจจุบันจะเห็นได้จากพระราชพิธีสำคัญต่าง ๆ หรือโอกาสพิเศษ เราในฐานะที่เป็นคนไทยควรจะช่วยกันอนุรักษ์แบบแผนการแต่งกายด้วยชุดไทยพระราชทานไว้เป็นมรดกของชาติ

๔. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทไทย
- ๑.๑ การแต่งกาย

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับชุดไทยพระราชทาน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง การแต่งกาย ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูภาพผ้าไทย แล้วซักถามนักเรียนว่า ประโยชน์ของการแต่งกายด้วยผ้าไทยมีอะไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนคู่วิทัศน์เกี่ยวกับประวัติความเป็นมาของชุดไทยพระราชทาน

๖. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง การแต่งกาย ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. จากนั้นให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๑๐ กลุ่ม แต่ละกลุ่มสรุปสาระสำคัญเกี่ยวกับชุดไทยพระราชทานแต่ละแบบไม่ซ้ำกัน แล้วออกมานำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

๗. ครูกล่าวชมเชยนักเรียน รวมทั้งสรุปผลการนำเสนอผลงานของนักเรียน

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๘. ครูให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายว่า การแต่งกายด้วยผ้าไทยและชุดไทย นอกจากเป็นการสืบสานวัฒนธรรมแล้วยังมีประโยชน์อะไรอีกบ้าง

ขั้นประเมิน

๙. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๐. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ส่วนมากคนไทยจะแต่งกายด้วยชุดไทยในโอกาสใดบ้าง
- การแต่งชุดไทยพระราชทานแต่ละชุดใช้แต่งในโอกาสใดบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การแต่งกาย โดยบันทึกข้อสรุปเป็นความเรียง แผน ที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันหรือประเพณีปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพผ้าไทย

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

จำกัด

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๕
การมีสัมมาคารวะ

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย
- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง
๒. ผลการเรียนรู้
๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ
๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- การมีสัมมาคารวะ คือ เราต้องรู้จักตัวเองและผู้อื่น เรียนรู้ที่จะให้เกียรติผู้อื่นโดยไม่กีดตัวเองให้ต่ำลง รู้จักสำรวมกริยาเมื่อต้องพบปะกับผู้อื่นโดยเฉพาะผู้ที่มีอาวุโสกว่า หรือปฏิบัติตนให้ถูกต้องตามกาลเทศะและเหตุการณ์
๔. สาระการเรียนรู้
๑. มารยาทไทย
- ๑.๔ การมีสัมมาคารวะ
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์
๑. มีวินัย
๒. รักความเป็นไทย
๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การสรุปสาระสำคัญและวาดหรือหาภาพประกอบที่แสดงลักษณะของผู้ที่มีสมาธิ
- การทำใบงานเรื่อง การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง การมีสมาธิ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ
๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม		

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูภาพนักเรียนหยุดยืนและโน้มตัวลงเมื่ออาจารย์เดินผ่าน แล้วซักถามนักเรียนว่าการกระทำของนักเรียนในภาพ แสดงให้เห็นถึงความเป็นคนมีสมาธิอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๔. ครูเฉลยคำตอบพร้อมทั้งสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูสร้างสถานการณ์จำลองการปฏิบัติตนของนักเรียนต่อครูที่แสดงออกถึงการมีสมาธิและการไม่มีสมาธิเพื่อเปรียบเทียบให้เห็นถึงความแตกต่างระหว่างการปฏิบัติและผลที่เกิดจากการปฏิบัติของสถานการณ์จำลองทั้งสอง

๖. ครูให้นักเรียนศึกษาเนื้อหาเรื่อง การมีสมาธิ ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. แล้วร่วมกันอภิปรายว่า การมีสมาธิมีลักษณะเป็นอย่างไร และส่งผลดีต่อผู้ปฏิบัติอย่างไร

๗. ครูให้นักเรียนแต่ละคนบันทึกผลการอภิปรายและสรุปสาระสำคัญพร้อมทั้งวาดหรือหาภาพประกอบแสดงลักษณะของผู้ที่มีสมาธิ

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๕. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๒ เรื่อง การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– การมีสัมมาคารวะคืออะไร แสดงออกได้อย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง การมีสัมมาคารวะ โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๕. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน

๑๖. ครูมอบหมายให้นักเรียนอ่านเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพนักเรียนหยุดยืนและน้อมตัวลงเมื่ออาจารย์เดินผ่าน

๒. ใบงานที่ ๒ เรื่อง การปฏิบัติตนตามมารยาทไทย

๓. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของบริษัทสำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๖

ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย

๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้

๒. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ขนบธรรมเนียมประเพณี หมายถึง สิ่งที่คนในสังคมยึดถือปฏิบัติต่อ ๆ กันมานาน มีคุณค่าต่อชีวิต มักแฝงไปด้วยศีลธรรมจรรยา ความคิด ความเชื่อ เช่น การมีมารยาทไทย การปฏิบัติตนอย่างถูกต้องเหมาะสม รวมถึงการมีประเพณีต่าง ๆ ซึ่งเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญของชาติไทย

๔. สาระการเรียนรู้

๒. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

๒.๑ ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร

๒. ความสามารถในการคิด

๓. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีวินัย
๓. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การค้นคว้าเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

๘. การวัดและประเมินผล

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี ๒. ตรวจสอบงานกิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนดูภาพหรือวีดิทัศน์เกี่ยวกับพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญแล้วซักถามนักเรียนว่ามีความเกี่ยวข้องกับอะไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนแบ่งกลุ่ม ออกเป็น ๖ กลุ่มอ่านเนื้อหาเรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. แล้วช่วยกันสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีเพิ่มเติม โดยใช้แหล่งสืบค้นต่าง ๆ เช่น อินเทอร์เน็ต แล้วบันทึกผลการสืบค้น

กลุ่มที่ ๑ ขนบธรรมเนียมประเพณีส่วนบุคคลหรือประเพณีครอบครัว

กลุ่มที่ ๒ ขนบธรรมเนียมประเพณีสังคม

กลุ่มที่ ๓ ขนบธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับศาสนา

กลุ่มที่ ๔ ขนบธรรมเนียมประเพณีเกี่ยวกับอาชีพ

กลุ่มที่ ๕ พระราชพิธี

กลุ่มที่ ๖ รัฐพิธี

๖. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มออกมานำเสนอผลการสืบค้น และเปิดโอกาสให้เพื่อน ๆ แสดงความคิดเห็น

๗. ครูกล่าวชมเชยนักเรียน พร้อมทั้งสรุปการนำเสนอผลงานของนักเรียนและเนื้อหาเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณี

๘. ในขณะปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูให้นักเรียนคู่วิเคราะห์สั้น ๆ เกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทย แล้วให้นักเรียนวิเคราะห์ว่าขนบธรรมเนียมประเพณีในวิถีทัศน์มีความสัมพันธ์กับชีวิตประจำวันอย่างไร จากนั้นสรุปลงในแบบบันทึกความรู้

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติ

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

-การเข้าร่วมกิจกรรมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียมประเพณีไทยมีผลดีต่อตนเองและสังคมอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๕. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ขนบธรรมเนียมประเพณี โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติดูปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพหรือวีดิทัศน์เกี่ยวกับพระราชพิธีจรดพระนังคัลแรกนาขวัญ
๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๓. แบบบันทึกความรู้
๔. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของบริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๗

ศิลปวัฒนธรรมไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย	เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย
- ๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)
- จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง
- การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่
๒. ผลการเรียนรู้
๒. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง
๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด
- วัฒนธรรม คือ ลักษณะที่แสดงถึงความเจริญงอกงามอันเป็นแบบแผนที่ดีของไทย เกิดจากการสั่งสม เลือกรสร ปรับปรุงแก้ไข จนถือว่าเป็นสิ่งที่ดีงามเหมาะสมกับสภาพแวดล้อม วัฒนธรรมในแต่ละสังคมอาจจะเหมือนหรือต่างกันขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม เชื้อชาติ ศาสนา ท้องถิ่นที่อยู่ ซึ่งเราควรที่จะยอมรับในความหลากหลายทางวัฒนธรรมและเรียนรู้ที่จะอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข
- ศิลปะ คือ การแสดงออกและการสร้างสรรค์งานในด้านต่าง ๆ ของมนุษย์ที่อิงจากความเชื่อ ความคิด วัฒนธรรมในแต่ละท้องถิ่น จินตนาการ และอารมณ์ความรู้สึก จนออกมาเป็นศิลปะทั้งดงาม
๔. สาระการเรียนรู้
๒. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
- ๒.๒ ศิลปวัฒนธรรมไทย
๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน
๑. ความสามารถในการคิด
๒. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย
๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ภาระงานรวบยอด
- การสืบค้นข้อมูลและจัดทำเป็น Infographic

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมไทย ๒. ตรวจสอบผลงานกิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้าน ความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้
๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ
๓. ครูให้นักเรียนคู่วิทัศน์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ แล้วซักถามนักเรียนว่า ศิลปวัฒนธรรมไทยเหล่านี้แสดงถึงความเป็นไทยอย่างไร ให้นักเรียนช่วยกันตอบ
๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ศิลปวัฒนธรรมไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. จากนั้นครูอธิบายเรื่องวัฒนธรรมไทยให้นักเรียนฟัง ในประเด็นต่อไปนี้

- ๑) ความหมายของคำว่า วัฒนธรรม (culture) และวัฒนธรรมไทย (Thai culture)
- ๒) สาขาของวัฒนธรรมไทย

๖. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ศึกษาสาขาของวัฒนธรรมไทยในประเด็นต่อไปนี้

กลุ่มที่ ๑ ศึกษาและยกตัวอย่างวัฒนธรรมทางภาษาและวรรณกรรม

กลุ่มที่ ๒ ศึกษาและยกตัวอย่างวัฒนธรรมทางวัตถุ

กลุ่มที่ ๓ ศึกษาและยกตัวอย่างวัฒนธรรมทางจิตใจ

กลุ่มที่ ๔ ศึกษาและยกตัวอย่างวัฒนธรรมทางจารีตและขนบธรรมเนียมประเพณี

กลุ่มที่ ๕ ศึกษาและยกตัวอย่างวัฒนธรรมทางสุนทรียะ

๙. ครูให้นักเรียนแต่ละกลุ่มนำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็น Infographic แล้วออกมานำเสนอผลงาน

๑๐. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนอ่านพระบรมราโชวาทที่ตรัสถึง “วัฒนธรรม” แล้วช่วยกันเสนอแนะว่า เราจะน้อมนำพระบรมราโชวาทในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวมาปฏิบัติในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนทำใบงานที่ ๓ เรื่อง วัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน แล้วร่วมกันเฉลยในชั้นเรียน

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันเสนอแนวทางในการอนุรักษ์ สืบสานและเผยแพร่ศิลปวัฒนธรรมไทยว่ามีอะไรบ้าง แล้วให้นักเรียนบันทึกลงในแบบบันทึกความรู้

ขั้นประเมิน

๑๔. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๕. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๖. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๗. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- วัฒนธรรมไทยที่เป็นวัฒนธรรมทางด้านจิตใจได้แก่อะไรบ้าง
- มารยาทไทยจัดเป็นวัฒนธรรมไทยในด้านใด
- ศิลปะและวัฒนธรรมมีความสัมพันธ์กันอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๘. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ศิลปวัฒนธรรมไทย โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๙. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประยุกต์ปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. วิดีทัศน์เกี่ยวกับศิลปวัฒนธรรมไทยในด้านต่าง ๆ
๒. ใบงานที่ ๓ เรื่อง วัฒนธรรมไทยในปัจจุบัน
๓. แบบบันทึกความรู้
๔. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๕. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๘

ภูมิปัญญาไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย

๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่

๒. ผลการเรียนรู้

๒. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

๑๒. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

ภูมิปัญญาไทยมีลักษณะเป็นองค์รวมและมีคุณค่าทางวัฒนธรรม เกิดขึ้นในวิถีชีวิตไทยซึ่งเป็นภูมิปัญญาท้องถิ่น อาจเป็นที่มาขององค์ความรู้ที่งอกงามขึ้นใหม่ที่จะช่วยการเรียนรู้ แก้ปัญหาการจัดการและการปรับตัวในการดำเนินวิถีชีวิตของคนไทย

๔. สาระการเรียนรู้

๒. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

๒.๓ ภูมิปัญญาไทย

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการคิด

๒. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. รักความเป็นไทย

๒. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

– การสืบค้นข้อมูลและอภิปรายเกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ชักถามความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทย ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูนำภาพหรือวีดิทัศน์เกี่ยวกับงานหัตถกรรมของศูนย์ศิลปาชีพให้นักเรียนดู แล้วซักถามนักเรียนว่ามีความเกี่ยวข้องกับภูมิปัญญาไทยอย่างไรบ้าง ให้นักเรียนช่วยกันตอบ

๔. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๕. ครูให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ภูมิปัญญาไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. จากนั้นร่วมกันสรุปสาระสำคัญและบันทึกลงในสมุด

๖. ครูให้นักเรียนแบ่งออกเป็น ๕ กลุ่ม ให้แต่ละกลุ่มสืบค้นข้อมูล อภิปราย และนำเสนอความรู้เกี่ยวกับภูมิปัญญาไทย กลุ่มละ ๑ ด้าน ดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ภูมิปัญญาไทยด้านเกษตรกรรม

กลุ่มที่ ๒ ภูมิปัญญาไทยด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม

กลุ่มที่ ๓ ภูมิปัญญาไทยด้านการแพทย์

กลุ่มที่ ๔ ภูมิปัญญาไทยด้านการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

กลุ่มที่ ๕ ภูมิปัญญาไทยกองทุนและธุรกิจชุมชน

กลุ่มที่ ๖ ภูมิปัญญาไทยด้านศิลปกรรม

กลุ่มที่ ๗ ภูมิปัญญาไทยภาษาและวรรณกรรม

กลุ่มที่ ๘ ภูมิปัญญาไทยด้านปรัชญา ศาสนา ประเพณี

กลุ่มที่ ๕ ภูมิปัญญาไทยด้านโภชนาการ

การนำเสนอความรู้แต่ละกลุ่มสามารถนำเสนอได้หลายรูปแบบ เช่น แผ่นพับ ใบความรู้

PowerPoint

๙. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูให้นักเรียนเขียนเรียงความสั้น ๆ ว่า นักเรียนเคยมีส่วนร่วมในการเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยในเรื่องอะไรบ้าง นำมาเล่าสู่กันฟังในชั้นเรียน

ขั้นประเมิน

๙. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๐. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๒. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

- ภูมิปัญญาไทยหมายถึงอะไร
- ภูมิปัญญาไทยแต่ละด้านมีความสำคัญต่อวิถีชีวิตของคนในชุมชนอย่างไร
- นักเรียนมีวิธีการอนุรักษ์ภูมิปัญญาไทยอย่างไรบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๓. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ภูมิปัญญาไทย โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๔. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. ภาพหรือวีดิทัศน์เกี่ยวกับงานหัตถกรรมของศูนย์ศิลปาชีพ

๒. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายกลุ่ม

๓. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๒๕

ความมีวินัยในตนเองในการแสดงออกถึงความเป็นไทย

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย

- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูทศกวีที่ เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
- ๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ
๒. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

คนไทยนอกจากจะต้องปฏิบัติตนเป็นผู้มีมารยาทไทยที่ดีงามแล้วยังต้องรวมถึงช่วยกันอนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย ซึ่งในการปฏิบัติตนดังกล่าวนี้ เราต้องมีความมีวินัยในตนเองได้แก่ ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ และการยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๔. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทไทย

- ๑.๑ การแสดงความเคารพ
- ๑.๒ การสนทนา
- ๑.๓ การแต่งกาย
- ๑.๔ การมีสัมมาคารวะ

๒. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย

- ๒.๑ ขนบธรรมเนียมประเพณีไทย

๒.๒ ศิลปวัฒนธรรมไทย

๒.๓ กฎมณียาไทย

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. ใฝ่เรียนรู้
๔. รักความเป็นไทย
๕. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การสรุปและแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองในการแสดงออกถึงความเป็นไทย

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความมีวินัยในตนเองในการแสดงออกถึงความเป็นไทย ๒. ตรวจสอบผลงาน/กิจกรรมเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ	• ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดน้เรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม นำน้เรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าน้ได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูให้นักเรียนท่องบทอาขยานคำนิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการ พร้อม ๆ กัน หรือเปิดเพลงคำนิยมหลักของคนไทย ๑๒ ประการให้นักเรียนฟัง จากนั้นครูอธิบายว่า หากเราปฏิบัติตามคำนิยมเหล่านี้ จะช่วยส่งเสริมให้เราแสดงออกถึงความเป็นไทยและเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๔. ครูซักถามนักเรียนว่า ความมีวินัยในตนเอง หมายถึงอะไร ให้นักเรียนช่วยกันแสดงความคิดเห็น

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่เนื้อหาที่จะเรียน

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูอธิบายบททวนเนื้อหาเกี่ยวกับ ความเป็นไทย โดยใช้ข้อมูลจากหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. แล้วให้นักเรียนสรุปสาระสำคัญสั้น ๆ ด้วยสำนวนของตนเอง

๗. ครูให้นักเรียนสืบค้นข้อมูลเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเอง แล้วนำมาวิเคราะห์ว่า ความเป็นไทยในแต่ละด้านที่กล่าวถึงในบทเรียนมีความสัมพันธ์กับความมีวินัยในตนเองอย่างไรบ้าง ให้นักเรียนเขียนสรุป ส่งครู จากนั้นครูสุ่มเลือกนักเรียนออกมาแสดงความคิดเห็นตามที่ตนสรุปได้

๘. ในขณะปฏิบัติการของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

ขั้นขยายความรู้

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันจัดป้ายนิเทศเกี่ยวกับความมีวินัยในตนเองในการแสดงออกถึงความเป็นไทย

ขั้นประเมิน

๑๐. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติการมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๑. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติการว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๒. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหัวข้อนี้และการปฏิบัติการ

๑๓. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– นักเรียนคิดว่า การปฏิบัติตนอย่างมีมารยาททั้งในด้านการแสดงความเคารพ การมีสัมมาคารวะ เป็นการแสดงความมีวินัยในตนเองอย่างไร

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๔. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความมีวินัยในตนเองในการแสดงออกถึงความเป็นไทย โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๖. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติปฏิบัติให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคล

๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางการพัฒนา _____

๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____

แนวทางแก้ไข _____

๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____

เหตุผล _____

๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____

ลงชื่อ _____ ผู้สอน

_____/_____/_____

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ ๑๐

กิจกรรมบูรณาการ ทบทวน และโครงงาน

กลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม
หน่วยการเรียนรู้ที่ ๑ ความเป็นไทย

ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๔-๖
เวลา ๑ ชั่วโมง

๑. จุดเน้นที่ ๑ ความเป็นไทย

- ๑.๑ ลักษณะที่ดีของคนไทย (มารยาทไทย กตัญญูกตเวที เอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ เสียสละ)
- ๑.๒ ศิลปวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณีไทย (การแต่งกาย ภาษา ภูมิปัญญา ประเพณี)

จุดเน้นที่ ๕ ความมีวินัยในตนเอง

ความซื่อสัตย์สุจริต ความขยันหมั่นเพียร ความอดทน การใฝ่หาความรู้ การตั้งใจปฏิบัติหน้าที่ การยอมรับผลที่เกิดจากการกระทำของตนเอง

๒. ผลการเรียนรู้

๑. มีส่วนร่วมและแนะนำผู้อื่นให้อนุรักษ์และเผยแพร่มารยาทไทยสู่สาธารณะ
 ๒. เห็นคุณค่า อนุรักษ์ สืบสาน ประยุกต์ และเผยแพร่ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
๑๐. ปฏิบัติตนเป็นผู้มีวินัยในตนเอง

๓. สาระสำคัญ/ความคิดรวบยอด

มารยาทไทยเป็นเอกลักษณ์ที่สำคัญในการแสดงความเป็นไทย ไม่ว่าจะเป็นการแสดงความเคารพ การมีมารยาทในการสนทนาอย่างถูกต้องตามกาลเทศะและคนหมู่มากในสังคม การเรียนรู้เกี่ยวกับการแต่งกายด้วยชุดไทยตามโอกาสต่าง ๆ และการรู้จักมีสัมมาคารวะต่อผู้ที่มีอาวุโสมากกว่า

ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติไทยที่จะต้องได้รับการสืบสาน การประยุกต์ใช้ และเผยแพร่ออกไปสู่สายตาของทั้งคนไทยและชาวต่างชาติเพื่อแสดงถึงความเป็นไทยอย่างเต็มภาคภูมิ เราจึงควรศึกษาและร่วมกันอนุรักษ์ ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยให้คงอยู่คู่สังคมไทยอีกนานเท่านาน

กิจกรรมเสนอแนะ เป็นกิจกรรมบูรณาการที่รวบรวมหลักการและความคิดรวบยอดในเรื่องต่าง ๆ ที่นักเรียนได้เรียนรู้ไปแล้วมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติกิจกรรม เช่น การศึกษาค้นคว้าและทำรายงาน นักเรียนจะต้องมีความรู้เรื่อง การวางแผน ทักษะการทำงานกลุ่ม ทักษะการสืบค้นข้อมูล

โครงงาน เป็นการกำหนดให้นักเรียนปฏิบัติโครงงาน โดยเสนอแนะหัวข้อ แนวทางปฏิบัติ หรืออาจเลือกทำโครงงานอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน

การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นตัวอย่างสถานการณ์ กิจกรรม หรือคำถามเพื่อให้นักเรียน
เห็นแนวทางในการนำเนื้อหาความรู้ในหน่วยการเรียนรู้ นั้น ๆ ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
คำถามทบทวน เป็นคำถามแบบอัตนัยเพื่อทบทวนผลการเรียนรู้ของนักเรียน

๔. สาระการเรียนรู้

๑. มารยาทไทย
 - ๑.๑ การแสดงความเคารพ
 - ๑.๒ การสนทนา
 - ๑.๓ การแต่งกาย
 - ๑.๓ การมีสัมมาคารวะ
๒. ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย
 - ๒.๑ ขนบธรรมเนียมประเพณี
 - ๒.๒ ศิลปวัฒนธรรมไทย
 - ๒.๓ ภูมิปัญญาไทย
๓. กิจกรรมเสนอแนะ
๔. โครงงาน
๕. การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
๖. คำถามทบทวน

๕. สมรรถนะสำคัญของผู้เรียน

๑. ความสามารถในการสื่อสาร
๒. ความสามารถในการคิด
๓. ความสามารถในการแก้ปัญหา
๔. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต
๕. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี

๖. คุณลักษณะอันพึงประสงค์

๑. ซื่อสัตย์สุจริต
๒. มีวินัย
๓. รักความเป็นไทย
๔. มีจิตสาธารณะ

๗. ชิ้นงาน/ภาระงาน

ภาระงานรวบยอด

- การทำใบความรู้รณรงค์เกี่ยวกับมารยาทไทยที่ควรแก่การอนุรักษ์
- การศึกษาค้นคว้าและอภิปรายเกี่ยวกับลักษณะของวัฒนธรรมไทย
- การทำโครงงานเรื่อง การประยุกต์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยให้เข้ากับสมัยนิยม
- การอภิปรายแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับหัวข้อการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน
- การตอบคำถามทบทวน

๘. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้

ด้านความรู้ (K)	ด้านคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยม (A)	ด้านทักษะ/กระบวนการ (P)
๑. ซักถามความรู้เรื่อง ความเป็นไทย ๒. ตรวจสอบงาน/กิจกรรม เป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลในด้านความมีวินัย ความใฝ่เรียนรู้ ฯลฯ 	<ul style="list-style-type: none"> • ประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่มในด้านการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา ฯลฯ

๙. กิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นนำเข้าสู่บทเรียน

๑. ครูสร้างบรรยากาศและสิ่งแวดล้อมในการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนอยากเรียนรู้ เช่น จัดนั่งเรียนแบบรูปตัว U นั่งเรียนเป็นกลุ่ม หรือนักเรียนศึกษานอกห้องเรียน เช่น ห้องประชุม ห้องโสตทัศนศึกษา สนามหญ้าได้ร่มไม้

๒. ครูแจ้งผลการเรียนรู้ให้นักเรียนทราบ

๓. ครูสุ่มเลือกนักเรียน ๔-๖ คน ออกมายกตัวอย่างสิ่งที่คุณคิดว่าแสดงความเป็นไทยได้อย่างชัดเจนที่สุด พร้อมทั้งบอกเล่ามีความคิดเห็นอย่างไรกับสิ่งนั้น

๔. ครูกล่าวชมเชยนักเรียนที่ออกมายกตัวอย่างพร้อมทั้งแสดงความคิดเห็น

๕. ครูสรุปความรู้แล้วเชื่อมโยงไปสู่กิจกรรมที่จะปฏิบัติ

ขั้นจัดกิจกรรมการเรียนรู้

๖. ครูทบทวนความรู้เรื่อง มารยาทไทย จากนั้นให้นักเรียนอ่านเนื้อหาเรื่อง ขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทย ในหนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ ของ วพ. และให้นักเรียนทำกิจกรรมเสนอแนะโดย

– จัดทำใบความรู้รณรงค์เกี่ยวกับมารยาทไทยที่ควรค่าแก่การอนุรักษ์แล้วนำไปเผยแพร่ในโรงเรียนและชุมชน

– ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะของวัฒนธรรมไทย จากนั้นนำมาร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

๗. ในขณะที่ปฏิบัติกิจกรรมของนักเรียน ให้ครูสังเกตพฤติกรรมในการทำงานและการนำเสนอผลงานของนักเรียนตามแบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม

๘. ครูมอบหมายให้นักเรียนทำโครงการเรื่อง การประยุกต์ศิลปวัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทยให้เข้ากับสมัยนิยม หรืออาจเลือกทำโครงการอื่นตามความสนใจ โดยให้เกี่ยวข้องกับเนื้อหาในบทเรียน และให้นักเรียนเสนอชื่อโครงการให้พิจารณาก่อน

๙. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นในประเด็นที่กำหนดไว้ในหัวข้อ การประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

– เมื่อนักเรียนเข้าไปมีส่วนร่วมในงานศิลปวัฒนธรรมไทยหรือประเพณีไทยในท้องถิ่นต่าง ๆ นักเรียนจะนำความรู้ที่ได้รับมาเผยแพร่ให้กับคนในครอบครัว เพื่อนบ้าน หรือคนในชุมชนเข้าใจได้อย่างไร

จากนั้นครูแนะนำให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันให้เหมาะสม

๑๐. ครูมอบหมายให้นักเรียนตอบคำถามในหัวข้อ คำถามทบทวน เป็นการบ้าน

ขั้นขยายความรู้

๑๑. ครูให้นักเรียนร่วมกันจัดนิทรรศการความรู้เกี่ยวกับขนบธรรมเนียม ประเพณี ศิลปวัฒนธรรม และภูมิปัญญาไทยในภาคต่าง ๆ ของประเทศไทย

ขั้นประเมิน

๑๒. ครูให้นักเรียนพิจารณาว่า จากหัวข้อที่เรียนมาและการปฏิบัติกิจกรรมมีเรื่องอะไรบ้างที่ยังไม่เข้าใจหรือมีข้อสงสัย ถ้ามีครูช่วยอธิบายเพิ่มเติมให้นักเรียนเข้าใจ

๑๓. นักเรียนร่วมกันประเมินการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มว่ามีปัญหาหรืออุปสรรคใด และได้มีการแก้ไขอย่างไรบ้าง

๑๔. ครูให้นักเรียนร่วมกันแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับประโยชน์ที่ได้รับจากการเรียนหน่วยนี้และการปฏิบัติกิจกรรม

๑๕. ครูทดสอบความเข้าใจของนักเรียนโดยการให้ตอบคำถาม เช่น

– นักเรียนจะชักชวนให้คนในครอบครัวหรือคนในชุมชนให้แสดงออกถึงความเป็นไทยได้อย่างไรบ้าง

ขั้นสรุปและนำไปใช้

๑๖. ครูและนักเรียนร่วมกันสรุปความรู้เรื่อง ความเป็นไทย โดยให้นักเรียนบันทึกข้อสรุปลงในแบบบันทึกความรู้ หรือสรุปเป็นความเรียง แผนที่ความคิดหรือผังมโนทัศน์ลงในสมุด พร้อมตกแต่งให้สวยงาม

๑๗. ครูให้นักเรียนนำความรู้ที่ได้เรียนมาไปประพฤติดิปฏิบัติประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน ให้เหมาะสมและสอดคล้องกับสถานการณ์ในชีวิตประจำวัน และเผยแพร่ให้บุคคลอื่น เช่น คนในครอบครัว เพื่อนบ้าน ได้รู้และเข้าใจ

๑๘. ครูมอบหมายให้นักเรียน ไปอ่านเนื้อหาเรื่อง การปฏิบัติหน้าที่แสดงออกถึงความรักชาติ ในหน่วยการเรียนรู้ที่ ๒ เป็นการบ้านเพื่อเตรียมจัดการเรียนรู้ในชั่วโมงต่อไป

๑๐. สื่อการเรียนรู้และแหล่งการเรียนรู้

๑. แบบประเมินพฤติกรรมในการทำงานเป็นรายบุคคลและเป็นกลุ่ม
๒. หนังสือเรียน รายวิชาเพิ่มเติม หน้าที่พลเมือง ๑-๒ ม. ๔-๖ บริษัท สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช จำกัด

๑๑. บันทึกหลังการจัดการเรียนรู้

๑. ความสำเร็จในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางการพัฒนา _____
๒. ปัญหา/อุปสรรคในการจัดการเรียนรู้ _____ แนวทางแก้ไข _____
๓. สิ่งที่ไม่ได้ปฏิบัติตามแผน _____ เหตุผล _____
๔. การปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้ _____ _____
ลงชื่อ _____ ผู้สอน _____/_____/_____